

Zagreb, 28. ožujak 2013. godine

Na temelju članka 20. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 45/09), Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokog učilišta („Narodne novine“, br. 24/2010) i članka 30. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje te u skladu s Postupkom i Uputama za sastavljanje prijedloga studijskih programa, imenovani članovi stručnog povjerenstva daju sljedeće

IZVJEŠĆE O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa: **Menadžment**

Nositelj studijskog programa: **Veleučilište u Slavonskom Brodu**

Izvođač studijskog programa: **Veleučilište u Slavonskom Brodu**

Tip studijskog programa (stručni ili sveučilišni): **stručni studijski program**

Razina studijskog programa: **2 - specijalistički diplomski stručni studijski program**

Broj ECTS bodova: **120**

Stručni naziv koji se stječe po završetku studijskog programa: **stručni/stručna specijalist/specijalistica ekonomije (struč. spec. oec)**

1. INSTITUCIJSKE PREPOSTAVKE

1.1. Elaborat o studijskom programu sadrži analizu usporedivosti predloženog studija s kvalitetom srodnih akreditiranih programa u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije. Elaborat sadrži minimalne institucijske prepostavke.

DA NE

Obrazloženje:

Iako postojeći elaborat o studijskom programu sadrži analizu usporedivosti predloženog studija sa sličnim akreditiranim programima zemalja u EU i drugim studijskim programima u RH, predlaže se dodatna dubinska analiza relevantnih programa čija struktura predmeta omogućava komparativnu analizu i dodatno unapređenje postojećeg programa. Pored analize programa sličnog curriculuma Povjerenstvo je mišljenja kako bi se trebalo stupiti i u kontakt s tim Institucijama ne bi li se doatile relevantne spoznaje o njihovim programima te razlozima za takvo oblikovanje. Kod selekcije institucija koje se promatraju predlagatelj bi se trebao prvenstveno voditi načelima reputacijske izvrsnosti i kontekstualne primjenjivosti.

- 1.2. Visoko je učilište donijelo opću strategiju svog razvoja te eventualno pojedinačne strategije ili akcijske planove i godišnje javno izvještava o njihovoj provedbi.

DA NE

Obrazloženje:

Tijekom posjeta Povjerenstvo je dobilo na uvid važeću Strategiju razvoja za razdoblje 2013-2017. s definiranim ciljevima, hodogramom i zadanim rokovima koja je dan prije usvojena na Vijeću. Dijelom ove studije je i operativni akcijski plan za 2013. godinu u koje se jasno vide svi ciljevi koji se žele ostvariti u ovoj godini a koji su u funkciji ostvarivanja dugoročnih ciljeva. Ista studija nije bila predmetom inicijalnog elaborata. Jednako tako, Povjerenstvu je tijekom posjeta uživo prezentirano godišnje Izvješće o realizaciji ostvarenja ciljeva postavljenih za akad. god. 2011/2012.

- 1.3. Visoko je učilište opisalo, definiralo i objavilo svoje standarde i propise za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studija koje izvodi, uključujući metode provjere osiguravanja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima.

DA NE

Obrazloženje:

Svi relevantni standardi i propisi za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studija, uključujući metode provjere osiguravanja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima su jasno navedeni i formalizirani u Pravilniku o studiranju koji je, kao i ostalim referentnim dokumentima (primjerice Postupak o polaganju ispita, PSK 7.3), koji su javno dostupni na službenoj web-stranici Veleučilišta. Razgovor sa studentima potvrdio je njihovu upućenost i informiranost o postojećim standardima i propisima.

1.4. Visoko je učilište osiguralo sudjelovanje studenata u svim procesima vezanim za osiguravanje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje:

Predstavnici studenata članovi su Stručnog vijeća, Jedinice za osiguravanje kvalitete, Vijeća pojedinih odjela te Etičkog povjerenstva, što su studenti tijekom razgovora potvrdili. Veleučilište ima Statut Studentskog zbora koji je objavljen na web stranici, i gdje su definirana pitanja poput ovlasti, imenovanja, pravima studenata i slično.

1.5. U razvoju visokog učilišta sudjeluje predstavnik tržišta rada.

DA NE

Obrazloženje:

U razvoju Veleučilišta u sklopu Jedinice za osiguravanje kvalitete sudjeluju predstavnici Hrvatske gospodarske komore – Županijska komora Slavonski Brod i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - Područna služba Slavonski Brod, što je razvidno iz izvještaja sa sastanaka a potkrijepljeno službenim dokumentima navedenih ustanova.

1.6. Visoko je učilište ustrojilo informatički sustav za prikupljanje, vođenje, obradu i izvještavanje o statističkim podacima vezanim za organizaciju i provedbu studijskih programa, kao i onima koji su potrebni za osiguranje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje:

Informacije se prikupljaju pomoću ISVU-a i redovitih anketa provjere kvalitete studija od strane studenata te se redovito objavljuje na web-stranici Veleučilišta.

1.7. Definirani su i objavljeni standardi i propisi o periodičnoj reviziji studijskih programa koji uključuju vanjske stručnjake.

DA NE

Obrazloženje:

Standardi i propisi Veleučilišta o periodičkoj reviziji studijskih programa definirani su procedurom u okviru ISO 9001:2008 sustava, PSK 8.5 Redovito i periodičko ocjenjivanje studijskog programa.

1.8. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise zaštite studentskih prava, posebice u području obavljanja studenata, zaprimanja i rješavanja studentskih prigovora, postupaka za zaštitu prava. Visoko je učilište imenovalo kontakt-osobe za pitanja o studentskim pravima (poput prodekana za nastavu, studentskih pravobranitelja, ureda za studente i slično).

DA NE

Obrazloženje:

Prava i obaveze studenata regulirane su pravnim aktima Veleučilišta (Statutom Veleučilišta, Pravilnikom o studiranju, Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata i drugim važećim pravnim aktima) i aktima Republike Hrvatske. Također, svi studenti imaju priliku iskazati svoje mišljenje (prijedloge i prigovore) putem studentskih anketa koje se provode anonimno u tiskanom obliku. Iz razgovora sa studentima Povjerenstvo je utvrdilo kako studenti znaju tko su im kontakt-osobe (primjerice Studentski pravobranitelj i mentor na prvoj godini studija) za sva pitanja o njihovim pravima.

1.9. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise trajnog usavršavanja svih svojih zaposlenika u područjima njihove djelatnosti te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje:

Povjerenstvu je tijekom posjeta predočen odobren godišnji Plan interne izobrazbe zaposlenika, o čijoj realizaciji su nas informirali sami nastavnici i asistenti Veleučilišta.

1.10. Visoko učilište osigurava kvalitetu rada svih svojih stručnih službi te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje:

Studenti sustavno i redovito vrednuju kvalitetu rada studentske referade, kao jedne od stručnih službi Veleučilišta, putem prilagođenih pitanja iz studentske ankete. Preporuka Povjerenstva jest da se kvaliteta rada i ostalih stručnih službi, primjerice knjižnice, uključi u proces vrednovanja kroz studentske ankete.

1.11. Institucija raspolaže odgovarajućim prostorom i opremom za izvedbu programa.

DA NE

Obrazloženje:

Povjerenstvo je posjetilo sve tri lokacije (amfiteatar Kazališno-koncertne dvorane „Ivana Brlić-Mažuranić“, amfiteatar srednje Tehničke škole i učionica 3P srednje Tehničke škole) na kojima će se izvoditi nastava predloženog studijskog programa, te je neposrednim promatranjem utvrdilo kako predavaonice ispunjavaju minimalne tehničke uvjete za nesmetano odvijanje nastave.

1.12. Institucija ima sklopljen odgovarajući broj ugovora o radu sa znanstveno–nastavnim, umjetničko-nastavnim ili nastavnim osobljem.

DA NE

Obrazloženje:

Većina nastavnog osoblja koje bi trebalo sudjelovati u izvedbi specijalističkog diplomskog studija već predaje na stručnom studiju menadžment istog visokog učilišta kao zaposlenici na puno radno vrijeme. Povjerenstvo je dobilo na uvid njihove važeće ugovore o radu, kao i relevantne dokumente o njihovoj predavačkoj kvalifikaciji.

1.13. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje studijskog programa.

DA NE

Obrazloženje:

Prema finansijskoj evaluaciji iz elaborata većina prihoda proizlazi iz participacije studenata (školarina). Finansijska sredstva su vrlo ograničena, ovise o broju upisanih studenata i njihovom ispunjavanju obveza (napredovanju u studiranju). Premda su ovakve projekcije realne s obzirom na veliki interes alumnija svakako bi trebalo poraditi na diverzifikaciji prihoda (projekti, elaborati, eu projekti, studije, analize za naručitelje poput lokalne zajednice, komora, privatnih subjekata...). Primjećeno je da nije napravljena detaljna finansijska analiza koja bi definirala i točku pokrića za novi studijski program.

2. OPĆENITO O STUDIJSKOM PROGRAMU

2.1. Je li studijski program usklađen sa strateškim ciljevima visokog učilišta? Ima li prijedlog studija dovoljnu stručnu, odnosno znanstvenu/umjetničku širinu?

DA NE

Obrazloženje:

Predloženi studijski program je svakako logičan korak u strateškom razvoju Veleučilišta u Slavonskom Brodu. Omogućava vertikalnu mobilnost studenata koji završe stručni studij menadžmenta na tom visokom učilištu. Međutim, uzimajući u obzir ostale stručne studije na Veleučilištu u Slavonskom Brodu (biligonojstvo i strojarstvo), te specifičnost županije i šireg područja, kao i njihovih tržišnih potreba, Povjerenstvo je mišljenja kako bi usmjeravanje predloženog studija prema području menadžmenta proizvodnje s posebnim naglaskom na lanac stvaranja vrijednosti donijelo dodatne koristi kako Veleučilištu te ga jasno diferenciralo na tržištu.

2.2. Jesu li uvjeti za upis na studij jasno određeni?

DA NE

Obrazloženje:

Uvjeti za upis na specijalistički diplomske stručne studije Menadžment su završeni stručni studij iz znanstvenog polja Ekonomije ili sveučilišni preddiplomski studij iz znanstvenog polja Ekonomije s ostvarenih 180 ECTS bodova.

2.3. Je li trajanje studija prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga studijskog programa?

DA NE

Obrazloženje:

Studij traje 4 semestra (2 godine) i po završetku se stječe 120 ECTS bodova. Trajanje studija je prihvatljivo.

2.4. Jesu li razlozi pokretanja studijskog programa navedeni u prijedlogu opravdani s obzirom na tržište rada u javnom i privatnom sektoru?

DA NE

Obrazloženje:

Obzirom na rezultate ankete poslodavaca koju provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje za lokalno tržište rada pokretanje studijskog programa je u svakom slučaju logičan i opravdan korak Veleučilišta.

2.5. Jesu li temeljne discipline, potrebne za struku, dobro zastupljenje?

DA NE

Obrazloženje:

Prema analizi iz elaborata neke od temeljnih disciplina potrebnih za struku nisu odgovarajuće zastupljene. Dakle, nejasan je fokus, odnosno *differentia specifica* programa studija te dinamika izvođenja pojedinih kolegija. U tom smislu Povjerenstvo sugerira da se razmisli o zamjeni nekih obveznih s izbornim kolegijima kako bi se jasnije odgovorilo potrebama ključnih lokalnih dionika.

2.6. Jesu li temeljne kompetencije navedene u predloženom studiju povezane sa zahtjevima struke?

DA NE

Obrazloženje:

Iako je donekle nejasan fokus studija temeljne kompetencije studenata, onako kako su navedene u elaboratu, povezane su sa zahtjevima struke. Međutim, zbog prevelike širine područja menadžmenta nema dovoljno specijaliziranih predmeta iz kojih je moguće steći specifična znanja.

2.7. Je li predloženi studij povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

DA NE

Obrazloženje:

Molimo pogledati obrazloženje pod točkom 2.4.

2.8. Jesu li uvjeti za napredovanje u više godine studija jasno definirani?

DA NE

Obrazloženje:

Iz točke 4.2. predmtenog elaborata vidljivo je kako su jasno definirani.

2.9. Osigurava li završetak studija stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

DA NE

Obrazloženje:

Premda su kompetencije jasno navedene u elaboratu Povjerenstvo je mišljenja kako predloženi curriculum treba preispitati u smislu hoće li rezultirati sjecanjem stečenih kompetencija koje su deficitarne na lokalnom tržištu rada.

2.10. Je li ishod studija previše specijaliziran, preopćenit ili primjeren ciljevima predloženoga studijskog programa?

DA NE

Obrazloženje:

Predloženi program iz elaborata je preopćenit jer je ova razina studija (specijalistički diplomi) kao što sam naziv sugerira prvenstveno zamišljena kao specijalizacija studenata u nekom užem stručnom području, te smo zbog toga mišljenja kako bi se trebao revidirati i sam naziv studijskog programa. Analizom studijskih programa u RH, ali i šire (što predlagatelj također u elaboratu i sam navodi), većina studija ove razine kroz svoj naziv, ali i curriculum preciznije definira područje menadžmenta kojim se bave (npr. međunarodni menadžment, financijski menadžment, turistički menadžment, menadžment proizvodnje, IT menadžment, poduzetnički menadžment...). Naša bi preporuka svakako bila jasnije usmjeravanje na menadžment proizvodnje s posebnim naglaskom na različite aspekte lanca stvaranja dodane vrijednosti zbog specifičnosti županije i šireg područja kao i potražnje na lokalnom tržištu rada za tim znanjima.

2.11. Je li studijski program usporediv s akreditiranim programima uglednih visokih učilišta, posebice iz zemalja Europske unije? Osigurava li predloženi program stjecanje kompetencija koje se dobivaju i u drugim zemljama Europske unije, odnosno drugim razvijenim zemljama?

DA NE

Obrazloženje:

Premda u elaboratu postoji nejasna je analiza usporedivosti predloženog studijskog programa s relevantnim akreditiranim programima visokih učilišta iz RH i zemalja EU.

2.12. Slijedi li predloženi program preporuke europskih ili međunarodnih strukovnih asocijacija?

DA NE

Obrazloženje:

U elaboratu nije uopće spomenuto na koji način predloženi program slijedi preporuke europskih ili međunarodnih strukovnih asocijacija, što je i potvrđeno u razgovoru od strane predlagatelja. Ipak proveden je institucijski audit sustava kvalitete od strane međunarodne akreditacijske agencije NVAO. Također prošlo je dva puta vrednovanje sustava kvalitete od strane tvrtke TÜV Croatia nakon što je u siječnju 2010. godine ishodovalo certifikat prema ISO 9001:2008.

2.13. Ocijenite dosadašnje iskustvo predlagača u izvođenju istih ili sličnih stručnih studija.

Iskustvo predlagača odnosi se na izvođenje stručnog studija Menadžment i u tom smislu je relevantno.

3. OPIS PROGRAMA

- 3.1. Osvrnite se na svrshishodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog studija.

Predmeti na predloženom studijskom programu po svom syllabusu mogu se usporediti s predmetima koji se izvode na drugim visokim učilištima. Međutim, ovako predloženi predmeti obrađuju vrlo široko područje menadžmenta i nakon završetka studija postoji mogućnost kako će studenti biti površno upoznati s finansijskim menadžmentom, strategijama marketinga, logistikom i slično, te neće imati dovoljno znanja iz nekog uskog područja specijalizacije što u konačnici i jest svrha ovog tipa studija. U tom kontekstu Povjerenstvo predlaže da se preispita dinamika izvođenja i sadržaj pojedinih kolegija, primjerice u I. semestru obvezni kolegij "Kvantitativne metode u poslovnom odlučivanju" mogao bi se zamijeniti s izbornim kolegijem "Poslovna logistika", čime bi se dobio jasniji fokus studija.

- 3.2. Postoje li neki predmeti koje smatrate upitnima i, ako postoje, koji su to?

Evidentna su preklapanja u određenim temama pojedinih kolegija, npr. "Marketing strategije" i "Strateški menadžment", ili "Poslovna etika i društvena odgovornost" i "Korporacijski menadžment". Jednako tako, Povjerenstvo smatra da bi se trebalo dodatno razmisliti o nazivima pojedinih kolegija, npr. "Korporacijski menadžment".

- 3.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj studijskog programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

DA NE

Obrazloženje:

Onako kako su navedene u elaboratu nastavne metode (predavanja, vježbe, samostalni zadaci...) osiguravaju stjecanje predviđenih ishoda učenja. Međutim, upitnim se smatra sadržaj pojedinih kolegija npr. predmet "Strateški menadžment" ima 23 teme, dok kolegij "Poslovna logistika" ima 6 tema, a kolegij "Monetarna ekonomija" ima 4 teme. u tom smislu Povjerenstvo predlaže unifikaciju sadržaja svih syllabusa kako bi bilo jasno kojom dinamikom će se nastava izvoditi.

- 3.4. Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, studentskih obveza i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.

Povjerenstvu je nejasno zašto kolegiji s istim nastavnim opterećenjem nemaju isti broj ECTS bodova, primjerice raskorak između obveznih i izbornih kolegija u 1., 2. i 3. semestru.

3.5. Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?

Prema elaboratu, ali i informacijama dobivenim od nastavnika Veleučilišta predloženo nastavno opterećenje se smatra prihvatljivim.

3.6. Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.

Gotovo svi predmeti u predloženom curriculumu nemaju definiranu obveznu nastavnu literaturu. Osim toga, na pojedinim kolegijima se sugerira revizija preporučene literature i njezino zamjenjenje te korištenje hrvatskog nazivlja gdje god je to moguće.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

- 4.1. Ima li predloženi nastavni i znanstveni kadar odgovarajuće kompetencije za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje:

Predloženi nastavni i znanstveni kadar (**zaposlenici na puno radno vrijeme**) imaju samo djelomično odgovarajuće kompetencije za izvođenje ove vrste studijskog programa. Ova vrsta studijskog programa zahtjeva nastavnike s menadžerskim iskustvom, poznavanje menadžerske prakse, zahtjeve struke i slično. Preporuka je svakako da se sklope određeni ugovori i razvije suradnja sa stručnjacima iz privrede koji rade na menadžerskim pozicijama, a koji bi dolazili kao gosti predavači prenositi svoja iskustva studentima ovoga studija.

- 4.2. Posjeduje li visoko učilište ispravu o akreditiranom stručnom studiju iz istog znanstvenog područja? (*samo u slučaju predlaganja specijalističkog diplomskog stručnog studijskog programa*)

DA NE

Obrazloženje:

Posjeduje te je predočena Povjerenstvu tijekom posjete.

- 4.3. Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada zadovoljavajući za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje:

Premda su svi ugovori o najmu priloženi elaboratu važeći, Povjerenstvo je uočilo skorašnji istek dva ugovora o najmu. Materijalni uvjeti rada su zadovoljavajući za izvođenje novog programa.

4.4. Je li predloženi broj studenata primjeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

DA NE

Obrazloženje:

S obzirom na planiranu upisnu kvotu na 1.godinu predloženog studija (60 polaznika), primjerен je i broj kadrova, te planirani prostor i oprema koji će služiti u tu svrhu.

5. DODATNE NAPOMENE (ako ih ima):

Predlaganje specijalističkog diplomskog stručnog studija je svakako logičan i opravdan korak koje je Veleučilište u Slavonskom Brodu poduzelo u skladu sa strateškim razvojem svoje institucije. Iako je prema elaboratu većina pretpostavki zadovoljena, potrebno je istaknuti nekoliko smjernica (napomena):

- usmjeravanje studijskog programa na uže područje menadžmenta (primjerice proizvodnje s posebnim osvrtom na lanac stvaranja vrijednosti) i to promjenom naziva studijskog programa i razvijanjem specifičnih i specijaliziranih predmeta (imajući u vidu specifičnosti županije i šireg područja, kao i nedostatka takve vrste studija).
- Sklapanje ugovora i razvijanje suradnje sa stručnjacima iz privrede koji rade na menadžerskim pozicijama i imaju relevantnog iskustva kojeg bi mogli prenosi studentima kao gostujući predavači (u nekim elementima studija vlastiti nastavni kada nema dosta kompetencije za izvođenje ovoga studija).
- Svakako bi trebalo poraditi na diverzifikaciji prihoda (projekti, elaborati, eu projekti i fondovi, studije, analize za naručitelje poput lokalne zajednice, komore, privatnih subjekata...). Premda postoji evidentan interes alumnija ovisnost o školarinama može ugroziti odvijanje nastave na duži rok i onemogućava ulaganja u razvoj samog Veleučilišta (kampus, oprema...).

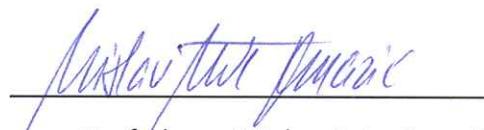
6. ZAKLJUČNA PREPORUKA ČLANOVA STRUČNOG POVJERENSTVA:

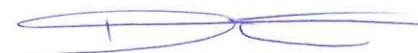
- a. PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM, obrazloženje:

Unatoč određenim manjkavostima navedenim u prethodnim točkama ovog Izvješća predloženi studijski program ispunjava minimalne zahtjeve te u tom smislu Povjerenstvo predlaže da se ovaj studijski program prihvati.

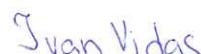
- b. NE PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM , obrazloženje:

Potpis članova stručnog povjerenstva:

Prof. dr. sc. Mislav Ante Omazić

Dr. sc. Diana Plantić Tadić, prof.v.š.

Ivan Vidas, bacc. oec.

Datum i mjesto:

Zagreb, 28. ožujak 2013.

